

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-VI.431.2.8.2013.6

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki:

Urząd Miejski w Kórniku Plac Niepodległości 1 62-035 Kórnik

Imię i nazwisko kierownika kontrolowanej jednostki:

Burmistrz Gminy Kórnik – Jerzy Lechnerowski.

Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolera:

Elżbieta Weysenhoff – st. inspektor wojewódzki Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Numer i data upoważnienia: 390/13 (KN-II.0030.390.2013.1) z 28 sierpnia 2013 roku.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: 5 – 6 września 2013 roku.

Zakres kontroli: ocena zasad wydawania, wygaszania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia – 31 grudnia 2012 roku.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206, ze zm.).

Zasady wydawania, wygaszania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych regulują przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z art. 18 i 18¹ ustawy, sprzedaż napojów alkoholowych może być prowadzona wyłącznie na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W oparciu o zapis art. 76 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, ze zm.), są to zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. W związku z tym, w oparciu o art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, zadania te podlegają kontroli wojewody.

Ocenie poddano:

- a) prawidłowość przyjmowania i rejestracji wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zezwoleń na sprzedaż jednorazową oraz zezwoleń na sprzedaż alkoholu w ramach organizowanych przyjęć,
- b) weryfikowanie danych zawartych we wnioskach oraz dokumentów, które muszą być dołączone do wniosku,
- c) terminowość rozpatrzenia wniosków i wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia lub odmowie jego udzielenia,

- d) pobieranie opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i terminowość składania do 31 stycznia danego roku oświadczeń o sprzedaży alkoholu w poprzednim roku,
- e) wydawanie decyzji o wygaszeniu zezwoleń na sprzedaż alkoholu (z podaniem przyczyn tego wygaszenia),
- f) wydawanie decyzji o cofnięciu zezwoleń z podaniem przyczyny cofnięcia.

Ustawa rozgranicza zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w następujący sposób:

- a) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży – wydawane w oparciu o art. 18 ust. 1,
- b) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży – wydawane w oparciu o art. 18 ust. 1,
- c) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach organizowanych przyjęć – wydawane w oparciu o art. 18¹ ust. 4,
- d) zezwolenia jednorazowe, wydawane wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na stałą sprzedaż alkoholu lub Ochotniczym Strażom Pożarnym; wydawane maksymalnie na dwa dni w oparciu o art. 18¹ ust. 1.

Wymienione wyżej zezwolenia wydaje się oddzielnie na sprzedaż następujących rodzajów napojów alkoholowych:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu.

W wyniku kontroli ustalono, że:

1. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Kórniku, kontrolowane zagadnienia prowadzone są przez samodzielne stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej, które podlega bezpośrednio Burmistrzowi.
2. Na podstawie rejestrów wydanych zezwoleń ustalono, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wydano łącznie 68 zezwoleń, w tym:
  - 43 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
  - 16 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży,
  - 9 zezwoleń na jednorazową sprzedaż alkoholu.

Nie stwierdzono wydania w kontrolowanym okresie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w ramach organizowanych przyjęć (na podstawie art. 18¹ ust. 4).

3. Wydano 45 decyzji o wygaszeniu zezwolenia, w tym 21 decyzji z uwagi na brak terminowej wpłaty kolejnej raty za korzystanie z zezwolenia lub niezłożenie oświadczenia o wartości sprzedaży w 2011 roku.
4. Nie stwierdzono wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia.
5. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane były po otrzymaniu wniosku przedsiębiorcy wraz z wymaganym kompletem dokumentów.

Wg art. 18 ust. 5 ustawy, wniosek o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powinien zawierać:

- oznaczenie rodzaju zezwolenia,
- oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania,
- numer w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej (od 1 lipca 2011 roku powinna to być informacja o rejestracji w CEIDG),
- przedmiot działalności gospodarczej,
- adres punktu sprzedaży i adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

Wnioski były składane na wzorze opracowanym w Urzędzie Miejskim w Kórniku. Wzór wniosku zawiera niezbędne dane wymagane przez ustawę.

Przedsiębiorca po złożeniu wniosku otrzymywał potwierdzenie jego przyjęcia wraz z podaniem dalszej procedury rozpatrzenia wniosku.

Zezwolenia były wydawane terminowo, najczęściej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

6. Zgodnie z art. 18 ust. 6 ustawy, do wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży lub do spożycia poza miejscem sprzedaży, dołączone były:
  - dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych,
  - pisemna zgoda właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
  - decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, ze zm.).
7. W zezwoleniach na sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży lub do spożycia poza miejscem sprzedaży, powoływano prawidłowe podstawy prawne, tj. art. 18 ust. 1 i ust. 3a ustawy.
Przykładem są zezwolenia w zał. nr 1 (wraz z wnioskiem i kompletem dokumentów dołączonych do wniosku):
  - Nr I-16/A/14/2012 z 5 września 2012 roku,
  - Nr I-16/B/11/2012 z 5 września 2012 roku,
  - Nr I-16/C/13/2012 z 5 września 2012 roku.

Zwraca się jednak uwagę aby w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa, w podstawie prawnej nie przywoływać Uchwały Rady Miejskiej w Kórniku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa. Uchwała ta nie ma bowiem zastosowania dla tej kategorii zezwoleń.

W pouczeniach zezwoleń pisano, że *Opinia Komisji ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Przemocy w Rodzinie była pozytywna...*, podczas gdy prawidłowa nazwa organu opiniującego lokalizację punktu sprzedaży alkoholu brzmi: *Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*.

W pouczeniach zezwoleń zapisano też, że organem odwoławczym jest *Kolegium Odwoławcze przy Sejmiku Samorządowym Województwa Wielkopolskiego*. Prawidłowo należało podawać, że organem odwoławczym jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu.

8. W zezwoleniach na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych powoływano nieprawidłową podstawę prawną, która była następująca:

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35, poz. 230, z późn. zm.) oraz w związku z Uchwałą Rady Miejskiej w Kórniku Nr XIII/159/2011 z dnia 25 października w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Kórnik miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych ...

Przykładem jest zezwolenie z 27 lipca 2012 roku Nr III-8/A/12/2012 (zał. nr 2).

Przywołany art. 18 ust. 1 dotyczy zezwoleń na sprzedaż alkoholu w stałych miejscach sprzedaży i nie jest podstawą wydania zezwolenia na jednorazową sprzedaż alkoholu. Prawidłowo przy wydawaniu zezwoleń jednorazowych należy powoływać *art. 18¹ ust. 1* ustawy.

W podstawie prawnej zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych podawano też błędnie Dziennik Ustaw, w którym w 2012 roku opublikowany był obowiązujący wówczas tekst jednolity ustawy.

Do 3 grudnia 2012 roku był to Dz. U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473, z późn. zm.

Od 3 grudnia 2012 roku obowiązuje ujednolicony tekst ustawy opublikowany w Dz. U. z 2012 roku, poz. 1356, do którego wprowadzono już zmiany.

W zezwoleniach jednorazowych brak również pouczenia dla strony o możliwości złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

9. Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy, warunkiem koniecznym przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż alkoholu jest uzyskanie pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą rady gminy o zasadach usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ustalenia dla terenu gminy liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa). Opinia ta wyrażana jest w drodze postanowienia, na które służy zażalenie (art. 106 §1 i §5 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Stwierdzono, że wszystkie skontrolowane zezwolenia wydano po wcześniejszym uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kórniku.

Podstawa prawna skontrolowanych opinii jest następująca:

Na podstawie art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami) oraz art. 106 KPA, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .....

Przykładem jest kopia opinii z 8 sierpnia 2012 roku zawarta w zał. nr 1 oraz kopia opinii z 11 lipca 2012 roku zawarta w zał. nr 2.

Jako nieprawidłowe uznano w tym wypadku podawanie nieaktualnego Dziennika Ustaw publikacji ustawy, a także podawanie niepełnej nazwy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego i brak informacji o publikacji tej ustawy.

Sugeruje się aby podstawa prawna opinii być następująca:

Na podstawie art. 106 §1 i §5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) oraz art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.) w związku z Uchwałą Nr... Rady Miejskiej w Kórniku z dnia..... w sprawie ..... (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z ..., poz...).....

Zwraca się też uwagę, że Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie stawia na postanowieniach swojej pieczęci oraz nie opatruje ich żadnym numerem sprawy.

10. Zgodnie z art. 11¹ ust. 2 ustawy, przed wydaniem zezwolenia przedsiębiorca ma obowiązek wnieść na rachunek gminy ustawową opłatę za korzystanie z zezwolenia w danym roku kalendarzowym. Stwierdzono, że wymóg ten był przestrzegany.
11. W każdym roku objętym zezwoleniem, przedsiębiorca ma obowiązek wniesienia na rachunek gminy opłaty za korzystanie z zezwolenia, w trzech równych ratach, w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego (art. 11¹ ust. 7 ustawy).

Jeśli opłata nie zostanie wniesiona w ustawowym terminie, wówczas organ zezwalający – zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy - ma bezwzględny obowiązek wygasić zezwolenie.

Po sprawdzeniu dokumentów stwierdzono, że w kontrolowanym okresie wydano 21 decyzji wygaszających zezwolenia z powodu niewniesienia opłaty w terminach określonych w ustawie.

12. W art. 11¹ ust. 4 ustawy zapisano, że przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, mają obowiązek złożyć do dnia 31 stycznia, pisemne oświadczenie o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w danym punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Wzór oświadczenia przygotowany przez Urząd Miejski w Kórniku, na którym przedsiębiorcy podawali do 31 stycznia 2012 roku wartość sprzedaży napojów alkoholowych z 2011 roku zawiera zapis, że oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 §1 Kodeksu karnego).

Było to niezgodne z prawem, ponieważ ustawa nie daje podstaw do odbierania oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu pod rygorem odpowiedzialności karnej. Ustawa stanowi natomiast, że konsekwencją złożenia fałszywych danych w oświadczeniu jest cofnięcie zezwolenia (art. 18 ust. 10 pkt 5). Potwierdza to orzecznictwo, np. wyrok SN z 19 kwietnia 2012 roku (syg. akt II KK 21/12, Biul. PK 2012/4/11):

Art. 233 § 6 k.k. przewiduje, że art. 233 § 1-3 oraz § 5 k.k. stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje

możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Takiego rygору nie przewiduje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa ta przewiduje natomiast inne konsekwencje złożenia fałszywego oświadczenia, o którym mowa art. 11¹ ust. 4, a mianowicie cofnięcie zezwolenia - art. 18 ust. 10 pkt 5. Sam natomiast przepis art. 11¹ ust. 4 ustawy żadnego rygору związanego ze składaniem w jego trybie oświadczeniem nie zawiera.

Jak już wspomniano wyżej, podanie fałszywych danych w oświadczeniu o wartości sprzedaży alkoholu jest podstawą do cofnięcia zezwolenia. Nie stwierdzono aby oświadczenia składane przez przedsiębiorców w kontrolowanym urzędzie były kontrolowane pod względem ich prawdziwości.

Brak weryfikacji oświadczeń przedsiębiorców o wartości sprzedaży alkoholu może powodować, że niektóre osoby wnoszą zaniżone opłaty za korzystanie z zezwolenia na handel alkoholem.

13. Informacje o wydanych zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych oraz o decyzjach wygaszających zezwolenia są przekazywane do CEIDG z zachowaniem terminów określonych w art. 37 ust. 5 ww. ustawy z 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej*, tj. nie później niż następnego dnia roboczego po uzyskaniu informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenia, oceniam pozytywnie prowadzenie spraw podlegających kontroli, pomimo wykazanych nieprawidłowości i uchybień, które należy wyeliminować w przyszłości, zgodnie z przedstawionymi wyżej uwagami.

Za nieprawidłowości należy uznać:

1. Podawanie w pouczeniach zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz do spożycia poza miejscem sprzedaży, że organem odwoławczym jest *Kolegium Odwoławcze przy Sejmiku Samorządowym Województwa Wielkopolskiego*.
2. Powoływanie w podstawie prawnej zezwoleń na jednorazową sprzedaż alkoholu art. 18 ust. 1 ustawy zamiast art. 18¹ ust. 1.
3. Brak pouczenia o możliwości złożenia odwołania w zezwoleniach na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Odbieranie oświadczeń dotyczących wartości sprzedaży napojów alkoholowych w 2011 roku pod rygorem odpowiedzialności karnej.
Brak weryfikacji tych oświadczeń, co może prowadzić do pobierania zaniżonych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Za uchybienia uznano:

1. Podawanie w zezwoleniach na sprzedaż alkoholu błędnej nazwy organu opiniującego lokalizację punktów sprzedaży alkoholu.
2. Podawanie w zezwoleniach na sprzedaż alkoholu oraz w postanowieniach Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nieaktualnych Dzienników Ustaw, w których opublikowana była ustawa.
3. Brak pieczęci i znaku sprawy na postanowieniach Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opiniujących lokalizację punktu sprzedaży napojów alkoholowych..

Przekazując powyższe ustalenia proszę o powiadomienie mnie o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z art. 48 powołanej wyżej ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Burmistrzowi Gminy Kórnik.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Piotr Florek

Załączniki:

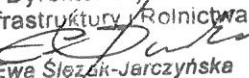
1. zezwolenia z 5 września 2012 roku (Nr I-16/A/14/2012, Nr I-16/B/11/2012, Nr I-16/C/13/2012 wraz z wnioskiem) - zał. nr 1
2. zezwolenie Nr III-8/A/8/2012 z 27 lipca 2012 roku wraz wnioskiem - zał. nr 2

mgr Elżbieta Weyssenhoff
ST. INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

z paszakienniku 2013 roku

Kierownik Oddziału

Danuta Wiatr

Dyrektor Wydziału
Infrastruktury i Rolnictwa

Ewa Słezak-Jarczyńska

03.10.2013r.